

1 września 2013 roku o godzinie 14 na wspaniałym Cmentarzu Orłąt we Lwowie odbyła się piękna uroczystość: 354 uczestników Ogólnopolskiego Rajdu Górskiego Przewodników PTTK „Huculszczyzna 2013” wzięło udział we mszy św. odprawionej w kaplicy przez księży – przewodników beskidzkich; Jacka Uliasa – Dyrektora Instytutu Teologicznego we Lwowie – członka rzeszowskiego Koła Przewodników PTTK oraz Artura Świeży – salezjanina z Krakowa – uczestnika rajdu. Na skromnym ołtarzu zapłonęła świeca o barwie czerwonej ze srebrnym orłem w koronie, słońce swym mocnym blaskiem otuliło uczestników, popłynął śpiew pieśni religijnej „Pod Twą obronę Ojczyzna na Niebie” przy delikatnym akompaniamencie gitary. W słowie skierowanym do uczestników ksiądz dyrektor nawiązał do symbolu polskości - orła i daty, która wyznaczyła jedno z najbardziej tragicznych wydarzeń w dziejach naszego narodu – wybuchu II wojny światowej, po zakończeniu której Polska pozbawiona została Kresów Wschodnich. I mimo, że Cmentarz Orłąt poświęcony jest uczestnikom poległym w walkach o obronę Lwowa w 1918 roku to przecież jego kształt nawiązujący do orła z rozpostartymi skrzydłami nad prochami bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę doskonale spaja tragizm i jednocześnie chwałę walecznych polskich dzieci.

W darze ołtarza przedstawiciele rzeszowskiego Oddziału PTTK przynieśli m.in. ogromny bukiet biało – czerwonych róż oraz okrągły chleb, którego wierzch ozdobiony był wypieczonym krzyżem maltańskim nawiązującym do herbu Rzeszowa. Na zakończenie mszy świętej zgromadzeni odśpiewali a cappella hymn „My chcemy Boga”. W skupieniu i ciszy zapalono świece przy pomniku nieznanego żołnierza i na pojedynczych grobach obrońców Lwowa. Tak zakończył się XXXI Ogólnopolski Rajd. Uczestniczyli w nim przewodnicy turystyczni: górscy, terenowi, miejscy, muzealni z całej Polski: z Pomorza, Warmii i Mazur, Mazowsza, Wielkopolski, Małopolski, Śląska, Lubelszczyzny, Podkarpacia, Ziemi Łódzkiej, Podlasia, Kielecczyzny.

Fot. Łukasz Biedka

Rajd górski organizowany jest od 1983 roku z inicjatywy środowiska przewodników świętokrzyskich, które było organizatorem pierwszego rajdu. Rajd rokrocznie organizuje inny oddział czy koło PTTK. Tegoroczny rajd organizował Oddział PTTK w Rzeszowie oraz Koło Przewodników Terenowych i Beskidzkich przy Oddziale PTTK w Rzeszowie. Rzeszowscy działacze PTTK organizowali rajd po raz czwarty – poprzednie w latach 1987, 1998 i 2004. Tegoroczny rajd po raz pierwszy odbywał się w całości poza granicami kraju – na Kresach II Rzeczypospolitej – obecnie znajdujących się w granicach Ukrainy. Rajd odbywał się w Roku Przewodników Turystycznych ogłoszonych uchwałą Zarządu Głównego PTTK. Baza rajdu znajdowała się w Polanicy na Huculszczyźnie, w pięknej dolinie pomiędzy Gorganami, a Czarnohorą. Uczestnicy byli podzieleni na 8 grup (tras), w zależności od stopnia trudności wędrowek górskich. Były dwie grupy (trasy) autokarowe, które nie wędrowały po górach tylko przemieszczając się autokarami zwiedzały miejscowości i obiekty kresowe, w tym m.in. Stanisławów, Buczacz, Skałę Podolską, Kamieniec Podolski, Chocim, Okopy św. Trójcy, Kołomyję, Worochtę, Żabie, Jaremcze. Jedna trasa wędrowała z plecakiem, niestety z powodu dużych opadów deszczu nieco wcześniej zeszła do bazy w Polanicy, gdzie uczestnicy zostali zakwaterowani w hotelach. Grupy górskie zdobyły najwyższy szczyt Karpat Ukraińskich Howerlę leżącą w Czarnohorze, która ma 2061 m n.p.m. Jedna z grup była na szczycie Popa Iwana (2022 m n.p.m.), na którym prowadzone są prace przy odbudowie obserwatorium astronomicznego postawionego przez Polaków w latach 1936 – 1938. Część rajdowiczów dotarła do Przełęczy Legionów (przed I wojną światową nazywanej Przełęczą Rogodze Wielkie położonej na wysokości 1130 m n.p.m. w Gorganach),

na której stoi metalowy krzyż postawiony tam w 1931 r. (w miejsce poprzedniego, drewnianego, który stanął na przełęczy 28.10.1914 r.) z pamiątkową tablicą o treści:

*MŁODZIEŻY POLSKA PATRZ NA TEN KRZYŻ!
LEGIONY POLSKIE DŹWIGNĘŁY GO WZWYŻ
PRZECHODZĄC GÓRY LASY I WAŁY
DO CIEBIE POLSKO I DLA TWEJ CHWAŁY!*

Fot. Przemysław Misiąg

Krzyż upamiętnia niezwykle czyn żołnierzy polskiego legionu z jesieni 1914 r. tj. wybudowanie w ciągu 53 godzin siedmiokilometrowego odcinka traktu w bardzo trudnym terenie, zalesionym, pochyłym i stromym.

Uczestnicy rajdu mieli więc możliwość zapoznania się z jednymi z najważniejszych i najpiękniejszych miejsc historycznie związanych z Polską i polskością. Miejscami tak bliskimi każdemu Polakowi a zwłaszcza uwrażliwionym na piękno i tradycje narodowe przewodnikom turystycznym.

Uczestnicy rajdu mieli do dyspozycji siedem autokarów i jednego busa. Prowadzącymi trasy byli przewodnicy górscy beskidzcy z rzeszowskiego Koła Przewodników PTTK wspierani trójką przewodników ze Lwowa. Wieczorami odbywały się imprezy integracyjne, śpiewy przy gitarach, tańce przy muzyce zespołu ukraińskiego „Na Drabinie”. Był też wieczór przy kiełbasie z grilla. Jak na profesjonalnie przygotowany rajd w Biurze Rajdu zapewniono pomoc medyczną. Z opinii uczestników można wyciągnąć jednoznaczne wnioski: podziw i uznanie dla działaczy PTTK z Rzeszowa za zorganizowanie tak udanego, w tak pięknym miejscu i stosunkowo niedrogo olbrzymiego przedsięwzięcia. Jak podkreślili obecni na rajdzie członkowie Zarządu Głównego PTTK i Krajowego Samorządu Przewodnickiego, Rzeszów wysoko postawił poprzeczkę a jako największy (najliczniejszy) Oddział PTTK w kraju, wyznacza standardy i daje przykład innym oddziałom i kołom PTTK w całym kraju. Tegoroczny rajd, który odbył się w terminie 28 sierpnia – 1 września 2013 r. organizowano w 140 rocznicę utworzenia Towarzystwa Tatrzańskiego, którego Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze zrzeszające 70 tysięcy miłośników krajoznawstwa, turystyki i przyrody jest naturalnym następcą.